

Sa dili pa magsugod Hinumdomi!

I-install ang **Pear Deck Add-On** para sa **Google Slides** alang sa pahimo sa leksyon nga interactive ug makapresenta gikan sa Pear Deck Sidebar!

Be Internet Awesome.

◆ LEKSIYON 2

Dili magpa-ilad sa peke

◆ BULUHATON 4

Tinuod ba gyud to?

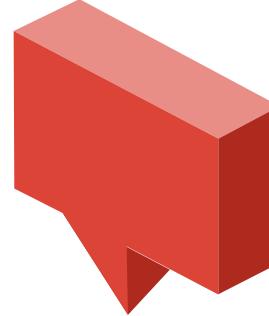
Be Internet Alert

Mga tumong sa buluhaton

- **Pag-ila**
sa mga "tool" nga gigamit aron mahibal-an kung ang impormasyon **katuohan**
- **Paghunahuna**
sa unsang paagi maapektuhan sa **motibo** o sa **kahanas** ang kredibilidad
- **Pakat-on**
ang 6 ka mga pangutana sa pagsusi sa kredibilidad sa gigikanan sa impormasyon
- **Masabtan**
nga ang gigikanan sa impormasyon mahitungod sa usa ka topiko nga murag katuohan dili kanunay katouhan sa laing mga topiko
- **Mahibal-an**
nga kasagaran makatabang ang pagsusi sa lain-laing gigikanan sa impormasyon aron sa pagsiguro nga kini tinguod

Mag-estorya ta.

Unsa ang makapahimo sa usa ka
butang o tawo nga tinuod ug
kasaligan?

**Unsa ang imong himuong
sa pagsusi kung ang usa
ka tawo nagsulti sa
tinuod?**

Hain niini nga mga
timailhan ang imo nang
gigamit?

Unsa ang
imong
nahibal-an
mahitungod sa
usa ka tawo

Unsa ang
nahibal-an sa
uban
mahitungod
kanimo

Ang tono sa
tingog ug ang
imong nawong

Ang kahimtang

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

Buluhaton!

Pagsusi sa mga source

Paghimo ug listahan sa pros ug cons aron ipasabot ang maayo ug dili maayong epekto kung mangutana sa imong lola ug advice para sa video game.

Tan-awa ang mga pananglitan nga makatabangan kanino sa pagsugod, pagkahuman sulati ang mga blanko ug uban pang pros ug cons nga imong mahunahunaan.

Pro

Mahal ko sa akong lola ug gusto niya nga malipay ko

Maayo kaayo mangita ug impormasyon si lola bisan dili siya kahibalo unsaon paggamit

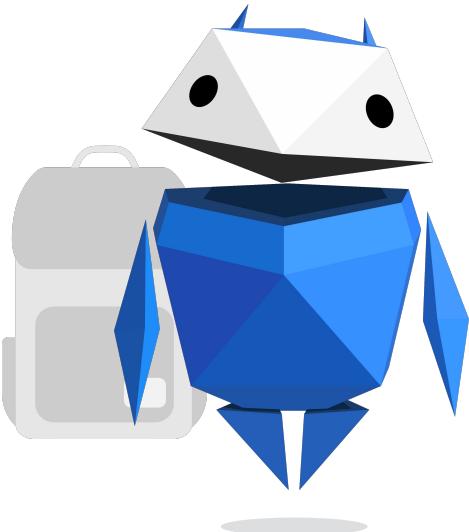
Con

Wala nagadula ug video game si lola ug wala siya kaayoy nahibal-an bahan niini

Wala kahibalo si lola kung unsa ang mga video game gidula nako ug wala siya kaayoy nahibal-an bahan niini

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

**Sugdan ang Student-Paced
Mode**

Paghimo ug listahan sa pros ug cons aron ipasabot ang maayo ug dili maayong epekto kung mangutana sa imong lola kung unsaon mahimong maayo nga soccer player.

Pro

Con

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

**Paghimo ug listahan sa pros
ug cons aron ipasabot ang
maayo ug dili maayong
epekto kung mokonsulta sa
blog sa basketball coach sa
nidaog nga eskwelahan
kung unsaon mahimong
maayo nga soccer player.**

Pro

Con

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

**Paghimo ug listahan sa pros
ug cons aron ipasabot ang
maayo ug dili maayong
epekto kung mangutana sa
pinakamaayong player sa
inyong soccer team kung
unsaon mahimong maayo
nga soccer player.**

Pro

Con

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

Paghimo ug listahan sa pros ug cons aron ipasabot ang maayo ug dili maayong epekto kung mokonsulta sa website sa tigbaligya ug sapatos pang-soccer kung unsaon mahimong maayo nga soccer player.

Pro

Con

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

Paghimo ug listahan sa pros ug cons aron ipasabot ang maayo ug dili maayong epekto kung motan-aw sa mga video nga nagtudlo ug soccer practice techniques kung unsaon mahimong maayo nga soccer player.

Pro

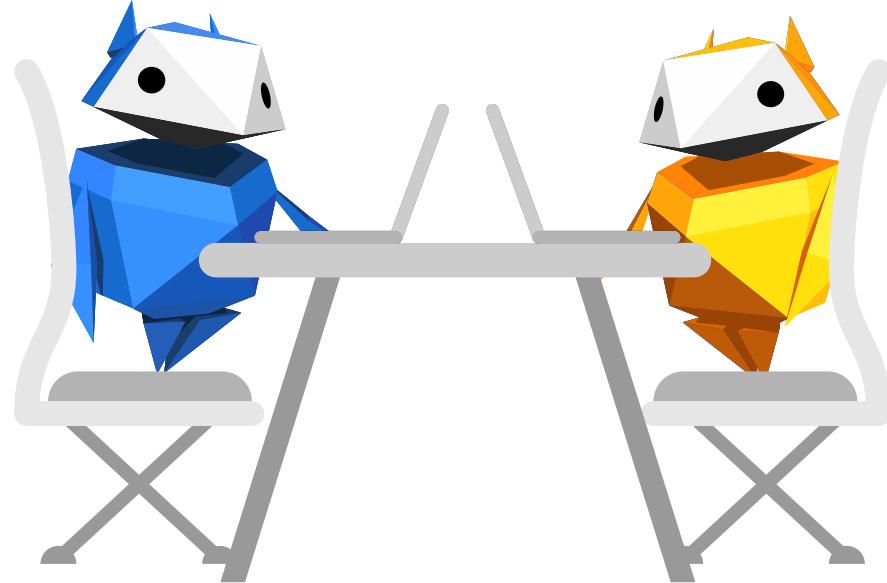
Con

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

Makigpares sa imong katupad

Kumustaha ang imong kapares. Hisguti ang mga mosunod nga pangutana mahitungod sa imong listahan sa pros ug cons.

Unsa ang imong namatikdan sa kalig-on ug kahinayon sa matag source?

Naa bay
makahibalo
nga motudlo,
pero walay
nahibal-an
mahitungod
kahanas sa
soccer?

Naa bay
maayo
eksperto sa
soccer pero
dili kahibalo
motuldo?

Naa bay usa
nga ang
tamba
kanunay
naga-apil nga
mopalit ka sa
ilang baligya?

Naa bay
makahibalo sa
soccer pero wala
nakaila kanimo o
wala nakahibalo
kung unsa ang
mga kahanas nga
kihanglan nimong
sanayon?

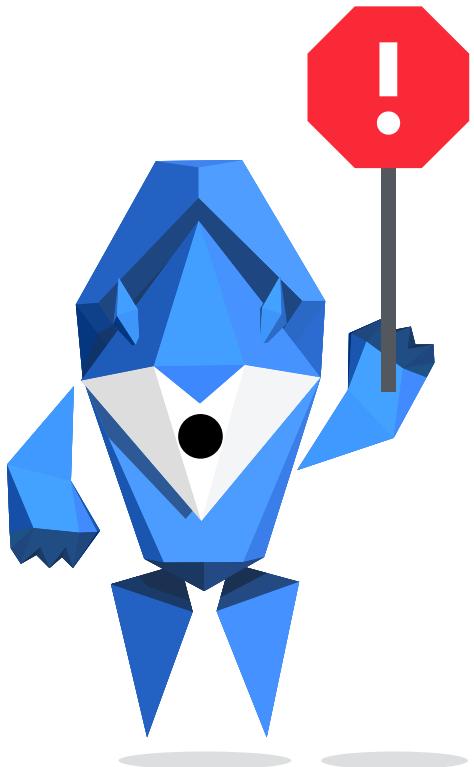
Maghisgot

Kinsa sa imong hunahuna ang maayong nga source nga pwedeng maadtuan ug ngano?

I-share ang inyong mga tuba sa text box nga naa sa tuo.

Mga bata, isulat ang inyong tubag!

Mga bata, hunong diri ug hulata ang
instruksyon sa imong magtutudlo!

Humanon ang Student-Paced Mode

Buluhaton!

Pagsusi sa mga source

Mga Instruksiyon

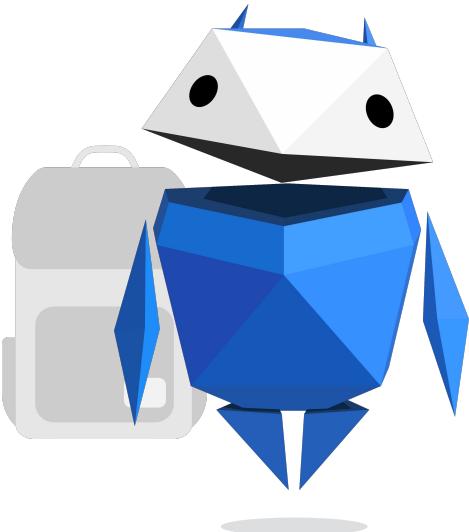
Tikang 1

Pagpili ug usa ka pangutana mahitungod sa gikubrehan sa inyong klase o usa ka butang nga nikita nimo online.

Tikang 2

Pangita ug source nga makatubag sa maong pangutana ug, sa gamay nga grupo, gamita ang mga pangutana sa handout para sa pagdesisyon kung katuohan ang source.

**Sugdan ang Student-Paced
Mode**

Padesisyon kung unsa ang katuohan

Mga tikang nga motabang sa pag-ila
kung unsa gikan sa mga source nga
katuohan ug dili katuohan

Padesisyon kung unsa ang katuohan

1 Paggamit sa common sense

Makataronganon ba kini? Duna ba kini kahulugan?

- Kung a) walay kahulugan ang imong nakita, b) kahibalo ka nga dili kini tinguod base sa imong kasinatian, c) dili kini tugma sa mga katinuoran nga imo nang nahibal-an, dili ka na kinahanglang mohimo ug laing tikang. Dili katuohan ang source nga imong nakita.

Padesisyon kung unsa ang katuohan

2

Mangutana (dili lang bisan unsa, kung dili kining upat)

Kahanas

1. Nakaila ba kanako o nagahunahuna ba mahitungod kanako ang source (hinungdanon ba kini)?

- Ang tubang sa mga pangutana nagadepende sa imong gipangitang impormasyon. Kung nangita ka ug impormation mahitungod sa mga plastik nga botelya sa tubig nga nagahugaw sa kadagatan, dili hinungdanon kung naka-ila kanimo o wala ang source. Pero kung ang site nagsaad nga magustuhan nimo ang ilang bag-o nga dulaan, kini kihanglan makahibalo kung unsang mga dulaan, game o mga buluhaton ang gusto nimo aron nga mahimong katuohan ang ilang gipanaad.

Padesyon kung unsa ang katuohan

2

Mangutana (dili lang bisan unsa, kung dili kining upat)

Kahanas

2. Daghan bang topiko ang nahibal-an niini nga source? Giunsa nila pagkahibalo kung unsa ang ilang nahibal-an?

- Naay mga tao nga nagtuo nga ang kinadaliang paagi sa pagpangita ug kasaligang impormasyon mao ang pagpangutana sa digital voice assistant. Murag kahibalo sa tanang tubag ang digital assistants. Wala ka ba matingala kung giunsa niini pagkahibalo sa mga tubag? Gagamit sila ug mathematical calculations (gitawag nga “algorithms”) aron sa pagpangita sa mga tubag.
- Alang sa mga simpleng mga pangutana nga isa lang ang posibleng tubag (sama sa temperatura sa gawas or sa pangalan sa sikat nga artista na nikanta sa usa ka partikular na pop song) kasagaran katuohan sila nga source. Pero sa mga pangutana nga kumplikado, mas maayo nga magsugod sa mga tawo o grupo nga naay daghan kasinatian o nakadawat ug mga award o mga PhD mahitungod sa topiko. Pagkahuman pwede ka nga mogamit ug voice assistant sa pagpamatuod sa impormasyon.

Padesisyon kung unsa ang katuohan

2

Mangutana (dili lang bisan unsa, kung dili kining upat)

Motibo

3. Unsa ang gustong ipahimo o ipatuo niini nga source ug ngano nga gusto nila kini?

- Mokita ba ug kwarta ang source kung sundon nimo ang ilang tambag? Pananglitan, sa imong hunahuna mokita ba ang influencer kung mopalit ka sa mga produkto nga ilang gigamit o gihisgutan? Nagagamit ba o nagasul-ob ang mga atleta ug sapatos o sinina tungod kay gusto nila ang tatak o kay binayran sila para hisgutan kini?
- Kwarta ang kasagarang hinungdan ngano nga makakita ka ug logo o tatak sa video o ad - kini maka-apekto kung unsa ang mga gipanulti sa influencer o atleta kanimo (ug unsa ng wala nila gisulti). Wala silay intensyon nga dautron ka, pero posible nga mas importante alang kanila ang pagpangwarta kontra sa paghatag sa tanang impormasyon o ang pagsulti kung unsa ang maayo alang kanimo.

Padesisyon kung unsa ang katuohan

2

Mangutana (dili lang bisan unsa, kung dili kining upat)

Motibo

4. Kinsa ang mga makabenepisyo o ang posibleng madaut kung motuo ang mga tawo sa source? Dili kini pirmi dali nga mahibal-an.

Kini ang usa ka pananglitan:

Hunahunaa ang ad para sa usa ka app nga nagasaad kanimo nga mahimong usa ka maayong estudyante.

- Unsa ang mga posibleng benepisyo? Ang naghimo sa app ang makabenepisyo kung mopalit ka sa ilang app kay mokita sila ug kwarta. Ug ikaw pwede nga makabenepisyo kung tinuod nga nakatabang kanimo ang app.
- Kinsa ang posibleng madaut kung motuo ka sa ad? Tingali sayangon lang nimo ang imong kwarta kung mopalit ka sa app. Mahurot lang ang imong oras sa pagpraktis sa mga sayop nga butang, nga magpabagsak nimo sa eskwelahan. O kaha mosalig ka sa app, na nagatagna lang kung unsa ang imong kinahanglang, imbis nga mangayo ug tabang sa imong magtutudlo, kinsa tinuod nga nakahibalo kung unsa imong kinahanglan.

Padesisyon kung unsa ang katuohan

3

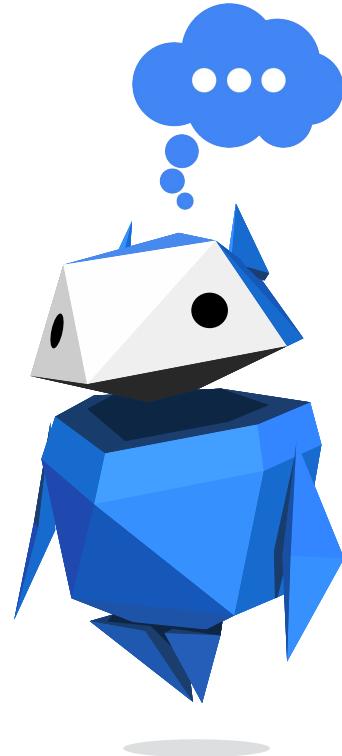
Pagpamatuod

Gipaluyuhan ba kini sa ubang mga katuohang mga source?

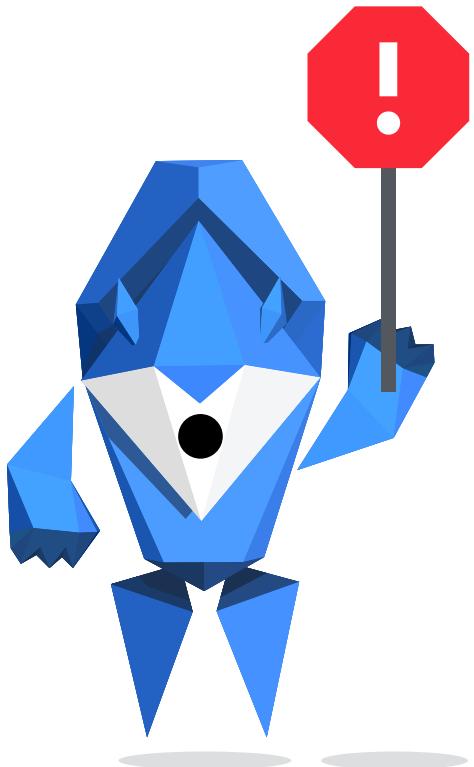
Dili lang ang pagsusi sa mga source ang buluhaton. Kinahanglan ang pagpangita ug lain-laing source. Kung dili ka makakita ug lain-laing katuohang mga source nga mouyon sa source nga imong gitan-aw, kinahanglan nga dili nimo kini tuohan.

- Paggamit sa online search – o mangayo ug tabang sa mga media specialist sa library - aron sa pagpangita ug mga source sa impormasyon alang sa imong subject (ang mga source mahimong libro, artikulo sa news o magazine online o offline)
- Baliki ang Tikang 1 ug 2 uban kanila – gamita sad ang samang mga pangutana mahitungod sa mga source. Kung kini nagahatag ug samang impormasyon mahitungod sa imong subject, kini nagapamatuod nga katuohan ang imong source.

**Sumala sa mga
giya sa handout,
katuohan nga
source ba ang
imong napili?**

Mga bata, isulat ang inyong tubag!

Mga bata, hunong diri ug hulata ang
instruksiyon sa imong magtutudlo!

Humanon ang Student-Paced Mode

Mga nakat-unan

Unsa ang labing importanteng butang nga imong nakat-unan karong adlawa?

Mga bata, isulat ang inyong tubag!

Katapusan.

◆ LEKSIYON 2

Dili magpa-ilad sa peke

◆ BULUHATON 4

Tinuod ba gyud to?

Be Internet
Alert

